

ВЕСТНИКЪТ
Е ОСНОВАН
ПРЕЗ 1943 Г.

Борба

Орган на ОК на БКП, ОНС ВЕЛИНО
и ОК на Отечествения фронт ТЪРНОВО

Брой 6

(3593)

Год. XXXII

Вторник, 14 януари 1975 г.

Цена 2 стотинки

Др. Гриша Филипов посети ХК „Свилоза“

Главни изисквания към партийно-политическата работа в отговор на Обръщението на ЦК на БКП за достойно посрещане на XI конгрес на БКП

● Специфичните задачи на колектива на химическия комбинат „Свилоза“

В събота членът на Политбюро и секретар на ЦК на БКП Гриша Филипов посети химическия комбинат „Свилоза“ в Свищов. Той се придружаваше от първия секретар на Окръжния комитет на БКП Никола Василев, председателя на Окръжния народен съвет Злати Шалев, секретаря на Окръжния комитет на БКП Николай Пашов, В. Химкомбинатът др. Филипов беше посрещнат от първия секретар на ОК на БКП в Свищов Никола Стоянов, първостроителя на ЦК на БКП и МС по изграждането на Химкомбината Цанко Ненов, директора на комбината инж. Димитър Николов и отговорника на групата съветски специалисти Димитрий Кочешков.

Другарят Гриша Филипов разгледа Шапелния завод (на снимката). В разговор с ръководители и работници той се запозна с хода на изпълнението на плана за януари в този завод. След това се състоя съвместно заседание на бюро на ГК на БКП и ръководството на Химкомбината. Първият секретар на ГК на БКП Никола Стоянов докладва за резултатите от изпълнението на плана за юбилейната 1974 г. за задачите, които колективът от промишлеността, строителството и транспорта в гр. Свищов осъществяват през последната година на шестата петилетка, за партийно-политическата работа, която се извършва в отговор на Обръщението на ЦК на БКП. Инж. Димитър Николов информира за резултатите от работата на колектива на Химкомбината през първата година след влизането му в експлоатация, за задачите през 1975 г. Др. Цанко Ненов разказа за хода на работата по изграждането на Завода за изкуствена кожа на Завода за изкуствена кожа, а за нерешени проблеми във връзка с формирането на неговия колектив. Свои впечатления от работата на пуснатите в дейност и изграждащите се мощности сподели и отговорникът на групата съветски специалисти Димитрий Кочешков.

Взаимни отношения по направените изложения и повдигнатите въпроси, другарят Никола Василев посочи, че първите смущения в работата на комбинатския колектив са преодолени, но има три големи въпроса, които не бива да се забравят —

постоянна грижа за квалификацията на кадрите, за не престанало повишаване на трудовата и технологичната дисциплина и въвеждане на ред във всяко кѳтче на то ва модерно предприятие.

Другарят Гриша Филипов се спира подробно на всички повдигнати въпроси и очерта главните изисквания към партийно-политическата работа в отговор на Обръщението на ЦК на БКП за достойно посрещане на XI партийен конгрес. Той говори и за специфичните задачи, които трябва да решава колективът на Химическия комбинат през 1975 година.

Цялата партийно-политическа работа сега трябва да помогне на всеки комунист, комсомолец, сдружен земеделец — на всеки гражданин — да разбере сложността и напрегнатостта на задачите през 1975 г., да почувствува своето място, своята лична отговорност в успешното им осъществяване в чест на XI конгрес на БКП. Машинността на задачите и допълнителните затруднения в тяхното решаване сега идва от факта, че всеки колектив трябва не само с чест да изпълни плана за 1975 година, но и да се компенсира изоставането от изтеклите 4 години на шестата петилетка. А като се има предвид, че заложените ръстове с плана за 1975 година са доста големи и се добиват към тях и изоставането, всичко това прави задачите още по-напрегнати и по-отговорни. Ето защо, каза др. Филипов, още отсегата, от първия ден на новата година, следва да се разработят конкретни графики за деня, седмицата и месеца. Те да се следят всекидневно и да се оценяват от гледна точка тенденциите в тяхното развитие. Ако за деня и седмицата планът не се изпълнява, какви са резервите, това изоставане да се компенсира, какво е необходимо да се направи незабавно, а не след като се пропусне ценно време. Нужно е всеки комунист, всеки комсомолец да получи лично поръчение за изпълнение на определени задачи с оглед стопроцентното осъществяване на плана по всички натурални и качествени показатели. Сега обемно то изпълнение на плана трябва да остане на втори план. На преден план следва да се поставят натуралните показатели, борбата за намаляване брака, за пови-

шаване качеството на продукцията, борбата за пестеливо използване на суровините, материалите, енергията и горивата, точното изпълнение на програмата за производството на стоки за широко потребление.

Задачите на колектива на Химкомбината се характеризират с това, че едновременно с усвояването на сложното химическо производство трябва да се формира колективът. На ръководството следва да бъде ясно откъде се набират кадри, как ще ги го тви, какви условия са нужни, за да повишава непрекъснато квалификацията им, да създава необходимите битови условия за нормален живот на тези кадри и техните семейства. Другарят Филипов препоръча умело да се използват нормативните документи, които гарантират на работниците, инженерите и техниците — на всички кадри в периода на усвояване на новите мощности нормално основно и допълнително заплащане, получаването на полагащите се премии както в условията на нормална работа. Той отправи критични бележки към състоянието на нагледната агитация и политическата работа. Тя, каза той, изпуска от поглед един много съществен, специфичен проблем за химическото производство — технологичния брак. Намаляването на брака е голям проблем, важен фактор в изпълнението на натуралните и качествени показатели на плана.

В заключение др. Филипов говори за отговорността на колектива на Целулозния завод за сръчно завършване на реконструкцията и модернизацията, за отговорността на ръководството на Химкомбината пред страната. За спазване на пусковия срок на Завода за изкуствена кожа др. Филипов препоръча да се състави комплексна програма, която да предвижда да се набират и обучение на кадрите паралелно с монтажа и да се гарантира нормална експлоатация на новите мощности. Тази програма трябва да обхваща и проблемите за бита и труда във всички подробности. Специално внимание, каза той, следва да се отдели на комсомолците. Всеки работещ на това крупно съоръжение трябва да оценява своето място като краен звено в първите редици за превръщане на българската нация в нация техническа, в нация техническа, в нация техническа.

● На 3 стр.

Насрещният план — предсрочно по всички показатели

В отговор на Обръщението на Централния комитет на Партията за предсрочно изпълнение на плана за годината и шестата петилетка, за правителството на 1975 г. е година на най-високи трудови постижения, за достойно посрещане на Единнадесетия конгрес на БКП, трудовите колективи от окръга поемат обещания за постигането на нови, още по-големи успехи в своята работа.

Заводът за хартиени опаковки в Павликени съществувал едва от няколко години, но независимо от това колективът винаги се е характеризирал на едно от челните места не само в града и окръга, но и в системата на ДСО „Целулоза и хартия“. Наред с усвояването на новото производство в подготвено се работи за предсрочно изпълнение на плана по всички показатели.

Работниците и специалистите изпълниха плана за четирите години на петилетката.

та още на 29 ноември, като до края на годината надпланова продукция за 1346 000 лева.

В отговор на Обръщението на ЦК на БКП трудовият колектив на завода обеща да изпълни плана за шестата петилетка до 1 август тази година. Ще бъде произведена надпланова продукция за 1500 000 лв. и в резултат на нарастването на общественията производителност на труда ще бъде осигурен 113 процента ръст спрямо планираното за 1975 година.

На ентузиазирания митинг да заха своята работническа дума и работниците и специалистите от Машиностроителния завод в Павликени. Те обещаха да изпълнят плана си за шестата петилетка до 31 август тази година, като осигурят надпланова продукция за 2 100 000 лв. Колективът се задължи да изпълни и плана си по общественията производителност на труда с 2 процента и да реализира икономии от материални и трудови ресурси в размер на 88 000 лева.

Отговорно обещание поех колективът на Винарския завод в Лясковец. Работниците и специалистите изпълниха с 50 дни предсрочно плана за четирите години на петилетката и обещаха да изпълнят с два месеца предсрочно петилетния си план. В чест на Единнадесетия конгрес на Партията те ще произведат надпланова продукция за над 8 000 000 лева, ще повишат обществената производителност на труда с над 3 процента и ще вложат за високо качество на изделията.

С радост и въодушевление откликват на Обръщението работниците, инженери и служители при дъзлов цех на Локомотивно депо — Горна Оряховица. Тяхното обещание е да изпълнят плана по обем за Шестата петилетка до 30 юли тази година, да повишат производителността на труда с 20 пункта, да реализират икономии на суровини и материали за 12 500 лева.

(По материал на Васил ИЛарионов, Гордан ДРУМЕВ и Снежана ПЕТРОВА)

Драган ВЕЛЕВ

Услугите, „опашките“ и времето, което трябва да се пести

Ти, гражданин на социалистическото общество, който си решил да отделиш няколко минути от времето си, за да прочетеш и този материал, какво отношение имаш изобщо към въпроса за времето? Преди всичко за личното свое свободно време и за онова, което крадеш от служебното, за да свършиш едно или друго лично свое дело? Не, нека не се обижаме. Всеки от нас трябва да признае, че има кусури в това отношение. Ако някой има възражения, нека ги оставим за накрая. А като начало да тръгнем от БЮРОТО ЗА ИНФОРМАЦИЯ И УСЛУГИ

в градския народен съвет — Велико Търново. На едно отговорно съвещание с ръководителите на предприятията и учрежденията в окръжния град през декември минала година кметът Иван Генджовс оговорено отбеляза, че от април 1973 г. към съвета е открито бюро за информация и услуги, до чийто услуги фактически прибягват съвсем

малко граждани. А там са назначени две жени, които с удължено работно време — от 6 до 19 часа, без прекъсване, могат да извършват редица административно-технически услуги: препис от актове, удостоверения, молби, и най-важното е, че за много от тези услуги не е необходимо гражданите непременно да отива до съвета. Чрез посредника, каквито трябва да има във всяко предприятие, или дори лично по телефона 2-35-45, той може да заяви услугата, от която има нужда и след определен срок да я получи.

Но гражданите пренебрегват това бюро. На тях им е по-удобно да излизат от работа, за да си уреждат редица неща. Защото така сме свикнали, защото съществуват тъй наречената „добряница“ сред началниците да осъществяват хората за цяло и нецъло. И се получават наистина феълотонни ситуации: отишаваш на някое гише и чакаш да бъдеш обслужен, но служителят пък от своя страна

ДНЕС ПО-ДОБРЕ ОТ ВЧЕРА

Решаващата дума на съветските сортове
● Специалистите в ДЗС — Сувата — с лице към новостите ● За да бъде предконгресната година плодотворна

Миналата година ДЗС — Сувата постигна добри резултати в зърненото производство. Решаващата роля за това изиграха новите съветски сортове „Аврора“ и „Кавказ“. Заложен беше и опит със сортовете „Русалка“ и „Ско-роспелка“, които дадоха задоволителни добиви и оцетазни години площите, засети с тях, ще се увеличат.

Набраният опит при отглеждането на пшеницата, изведе през 1973 г. стопанството на първо място в окръга по добиви, а през 1974 г., въпреки сушата, беше получено по 81 кг зърно от декара повече от плана.

Корени промени се извършват в последните години и в дозирването на ДЗС — Сувата. Сортовият набор е на мален, като са застъпени по-пригодни за условията на района висини сортове. Засадени са 1100 дека нови ширококоронни лозя, които ще се формират по типа „Озбрета“.

В същото време са реконструирани на полуискусни формировки 1500 дека стари плодотворни насаждения. Само това позволи да се механизира голяма част от обработката и да се повиши значително производителността на труда.

Голям дял в успехите на стопанството има широкото прилагане на новостите в селскостопанската наука и техниката. Миналата година са

внедрени 16 рационализаторски предложения с икономически ефект повече от 30 000 лв. Голяма част от тях са насочени към най-трудоемките процеси в дозирството, зърнопроизводството и животновъдството. С тях се механизира първичната обработка на зърното на площите, набиването на колове в новите лозя, превоза на фуражите от културите до фермите. Направени са обръщания на палети, преустройство на пръскачките „Перла-4“, внедрена е суворовската брава.

Тази година пред специалните в стопанството стоят още по-отговорни задачи, тяхното решаване ще помага да се преодолее изконотесните места в селскостопанското производство. На първо място вниманието ще бъде насочено към създаване на машина за прибиране на боб, лукотопалачна машина, механично-транспортни ленти и др. Няма съмнение, че Кубрат Йорданов, Илия Нелечев, Димитър Генов, Евно Емев, Иван Друмев и Коло Митев, на които се дължат досегашните успехи на стопанството в тази област и сега няма да се посрамат и ще оправдаят доверието.

Сега в ДЗС — Сувата живеят с амбицията за достойно представяне в предконгресната година, за успешно изпълнение на задачите, поставени в Обръщението на ЦК на БКП. Всички съзнават, че въпреки постиженията има още много какво да се направи. Не са решени напълно въпросите на химическата борба с болести и вредители, животновъдството не дава това, което е във възможностите му, все още има пропуски в технологическата дисциплина. Радостно е обаче, че всички тези неща са видими и намеренията са те да станат ударни участници в предконгресната година, да да бъде тя наистина плодотворна.

Захари АБАДЖИЕВ

Година на младежката трудова чест

В отговор на Обръщението на ЦК на БКП и призива на трудещите се от София за превръщане на 1975 година в година на най-високи постижения за извършване и преизпълнение на шестата петилетка по всички основни показатели, за достойно посрещане на Единнадесетия конгрес на БКП, младежката от окръга прие своята задача. 1975 — година на младежката трудова чест — това е обединяващият лозунг, под който младежката работническа класа ще отстоява даденото обещание — на срещните планове за петилетката да бъдат изпълнени до 9 септември.

В Окръжния комитет на Комсомола вече пристигнаха телеграми, с които 40 младежки производствени единици от Велико Търново, Горна Оряховица, Свищов, Павликени и Елена съобщават, че приемат призива.

И този път младежкото сърезинование има своите „рекорди“. Младежките цех „Стругари и фрезисти“ с ръководител Тодор Василев и комсомолските бригади с ръководители Пенчо Николов и Пенчо Йорданов от Клона за нестандартно оборудване и монтаж в Елена са дали дума да изпълнят петилетния си насрещен план до 1 май, годишният — до 1 септември и да реализират икономии на материални ресурси, енергия и горива за 8000 лева.

Веселин ДОЛЧИНКОВ

ОПТИМИСТИЧНО НАЧАЛО

През 1974 г. животновъдството в ПЯК — Горна Оряховица отбеляза значителен напредък. Планът за общата продукция беше приключен с повече от 1 млн. лева и на народното стопанство бяха дадени в повече 550 т краве и 78 т овче мляко, 34 т месо, 591 000 яйца и 15 т вълна.

И през новата година животновъдите от района на ПЯК работят с усилен темп. Те преизпълняват своите графики за млякото и яйцата, като в комплексна дневно се дот до 2 т мляко повече. Най-добри резултати постигат животновъдите от кравефермите в териториите на селскостопански клонове в Страхилов, Ресеп и Полски Тръмбеш.

Макар и при зимни условия птицевъдите също взеха вече добър аванс — получили са надпланово 70 000 яйца. Най-голям дял за това имат птицевъдите в ТСК Долна Оряховица, Масларево и Полски Сеновец.

Тези успехи от първите дни на годината са добър старт, който ще позволи на животновъдите достойно да посрещнат XI конгрес на БКП.

Тодор ЛИЦОВ

ХРОНИКА

РАЗГОВОР, посветен на проблемите на трудовото възпитание и професионално ориентиране на подрастващите, се състоя в Поликарпие. ПЛЕНУМ на градския комитет на ДКМС в Горна Оряховица се състоя на 10 януари Обсъдени бяха материалите за отчетната конференция на градската организация.

КУРС за лекторите от Окръжния и градските съвети на дружество за разпространение на научни знания „Георги Кирков“ по проблемите на социалната среда и възпитанието се проведе вчера във Велико Търново. Изнесе ни бяха лекции „Социалната среда и личността“ и „Усъвършенстване на междучестностни отношения в трудовия колектив“ от ст. н. с. рудник Борис Чендов и Снежана Мързанова.

● На 2 стр.

НЕПРЕКЪСНАТО ПОВИШАВАНЕ НА ЕФЕКТИВНОСТТА НА ПАРТИЙНАТА ПРОСВЕТА

Услугите, „опашките“ и времето, което трябва да се пести

Цялостна система за икономическо образование на трудещите се • Опитът на партийния комитет при машиностроителния завод „Червена звезда“ • Ролята на икономическата пропаганда за повишаване обществената производителност на труда

Голямо значение за формиране на трайни убеждения имат научно-теоретическите знания. Затова първа основна функция на пропагандистката дейност е да свърже обекта на пропагандата с постиженията на науката. Икономическите знания имат съществено дял за формиране на научен мироглед у трудещите се.

Икономическата пропаганда се свързва с обществената практика, като се премине от най-общата икономическа теория — политическата икономия, към изучаване на актуалните проблеми на изграждането на развито социалистическо общество, на икономическата политика на Партията и конкретните въпроси на производството в промишлеността и селското стопанство. С новата система за масово икономическо образование на трудещите се, която започна да се прилага тази година, се прави значителна крачка за по-пълното свързване на пропагандата с практическите задачи. Организирането на масово-икономическото образование на трудещите се така, как то изискват решенията на Централния комитет на Партията и приетата от Бюро на ОКР партийната програма за БКП цялостна система е особено важна задача за партийните комитети и организации.

Сега икономическото образование на трудещите се е по-диференцирано. Вземат се предвид мястото и ролята на отделните категории работници в системата на общественото производство, характерът на техния труд и спецификата им дейност. Така например ръководните кадри и специалистите в предприятията изучават преди всичко марксистко-ленинската икономическа наука и икономическата политика на Партията, теорията и чедната практика в управлението и организацията на производството във възпитанието на хората. Работниците от промишлеността и другите отрасли, както и кооператорите и останалите работници от селското стопанство, диференцирано, по типове проблеми, се изучават икономическата политика на Партията, основните икономически знания, научната организация на труда и производството, чедния опит на трудещите колективи.

Новата система за икономическото образование дава по-голяма възможност за свързване на наученост с практическите задачи за повишаване ефективността на партийната пропаганда. За това допринасят твърде много и възлагането на практически задачи в учебния процес, на реферати, както и използването на ситуационни методи.

Първите две занятия през тази учебна година във всички звена бяха посветени на един кардинален въпрос на икономическата политика на Партията — обществената производителност на труда. На много места практиките за занятия преминаха успешно, допринасяха за активизиране на участниците, за разкриване на

допълнителни резерви, за повишаване производителността на труда.

Интересен в това отношение е опитът на заводския партийен комитет в машиностроителния завод „Червена звезда“ — Дебелец. В продължение на една година специалните обсъждания в заводския партийен университет проблемите на обществената производителност на труда и факторите за нейното повишаване. Състоя се научно-практическа конференция, посветена на темата.

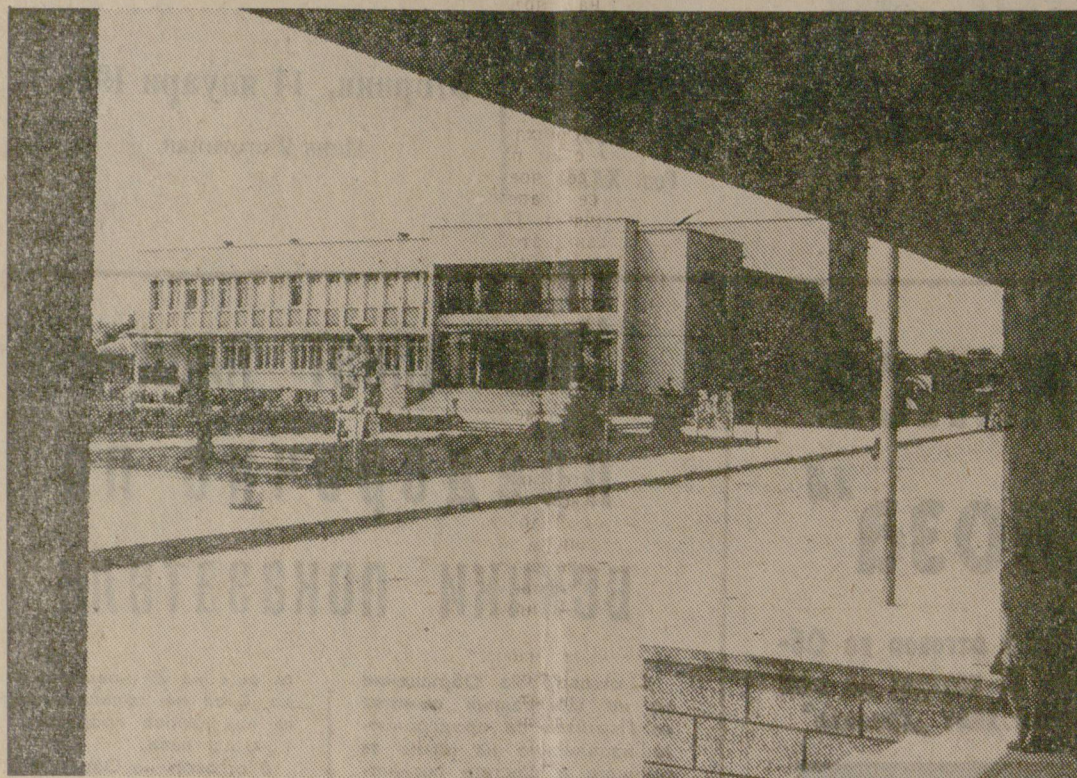
И когато започна прегледът по обществената производствена дейност на труда, беше на лице едновременно теоретическа и психологическа подготовка на кадрите, които съставяха ядрата на комитетите по прегледа.

Би трябвало този опит да намери по-широко приложение. Най-добре ще бъде да се подготвят научно-практически конференции, които да третираат една възлова тема — обществената производителност на труда, себестойността на продукцията, използването на основните производствени фондове. Тази форма е много подходяща за повишаване подготовката на специалистите, за свързване на икономическата пропаганда с конкретните задачи на предприятието.

Опитът от миналата година за свързване на занятията с прегледа на обществената производителност на труда е положителен. В прегледа участваха 209 предприятия и организации. Много от тях получиха информация за равнището на производителността в аналогични предприятия в други страни или по отделни производства. В 114 се разработиха технически и икономически мероприятия за разкриване на допълнителни резерви. Изготвени са икономически проекти и икономически ефект близо 5 милиона лева.

Сега започва подготовката на прегледа, който ще се състои през тази година. Тематиката на учебните звена по икономическите дисциплини дава възможност за изготвяне на резултатите от миналогодишния преглед, които могат да се използват като материал за изучаваните въпроси. В същото време те трябва да насочват вниманието на участниците в просветните форми към по-ефективно използване на основните производствени фондове, на предметите на труда, на работната сила. В те зи насоки се крие голямо богатство от проблеми, които могат да обогатят съдържанието на учебно-възпитателния процес, да издигнат икономическата пропаганда на ново ниво, което изисква. Фебруарският пленум на Централния комитет на БКП

БОБИ РАЧЕВ
Заведващ предметно-методически кабинет по политическа икономия при Дома за политическа просвета

Модерен, изграден напълно в съвременен стил — за да отговаря на новите изисквания на нашия живот, е културният дом в Овча могила.

Снимка: ИВАН РУСКОВ

Тази година — с по-големи успехи

През миналата година формированията на гражданската отбрана в машиностроителния завод „Червена звезда“ в Дебелец постигна значителни успехи в своята дейност. Не случайно ни бе възложено предходното звание „Обект — първенец“ на градския щаб на гражданската отбрана във Велико Търново.

Много са факторите за нашите успехи. На първо място това е положителното отношение на стопанското ръководство към проблемите на гражданската отбрана. Немалък дял за постиженията има и предварителното планиране и организиране на бойната подготовка на формированията. Така например преди започване на миналата учебна година извършихме обстойно и задълбочен анализ на цялата си дейност. Направена беше оценка на подготовката на всички участници в учебните форми. Анализирана беше дисциплината в учебния процес. Всичко това ни помогна правилно да се ориентираме към какво да насочим усилията си, за да имаме по-добри резултати. Противоразна-

ционното укритие и учебният кабинет, с който разполагаме, значително допринасяха за повишаване ефективността и качеството на нашите мероприятия.

Сега продължава изграждането и усъвършенстването на нашата учебно-материална база. Преди известно време беше завършена комплексната обектова площадка. С използването й ще се внесе решителен прелом в практическата подготовка на формированията.

Голямо внимание отделяме и на агитационно-пропагандната работа. В заводския вестник бяха поместени материални за нашата дейност, очеркови скици за проявили се бойци и командири. По радио уредбата бяха организирани предавания и поздравителни концерти. Подготвените кътове и табла също допринасяха за разгаряне на съревнование то.

За в бъдеще ще работим още по-добре за повишаване на мобилизационната и бойна готовност на щаба, службите и формированията, за по-нататъшно усъвършенстване на учебно-материалната база. Планирали сме да се изгради нов учебен кабинет, ще доставим нови учебни пособия и друга техника.

Нашият стремеж е — тази година да работим по-добре от миналата, да затвърдим успехите си.

АНГЕЛ МАРИНОВ
командир на щаба на гражданската отбрана

При всички младежки увеселения в Завода за хартиени опаковки — Павликини, вокално-инструменталният състав създава празнична атмосфера.

Снимка: ИВАН ДИМИТРОВ

Нови книги на издателство „Народна младеж“

Тази година издателство „Народна младеж“ ще предложи на своите читатели антологията „Българска любовна лирика“, която е естествено продължение на излязлата преди няколко години „Антология на световната любовна лирика“.

В една от най-популярните библиотеки на издателството — „Смляна“, ще излязат първите книги на млади поети, белетристи и критици. Това са „Лоза на двора“ от Петър Парижков, „Южна гара“ от Таньо Кисуров, „Високо плаване“ от Руси Русев, както и новата книга на излязлата се напоследък талантлива поетеса Миряна Башева. От белетристите ще бъдат представени Йордан Блажев с книгата си „Настояща лампа“, Христо Рудински — „Аквариум“, „Разкази“ от Христо Георгиев, „Щурци под кумонята слама“ от Стефан Ланджев. Здравко Недков ще дебютира с критическата книга „Творчески светове“, Луко Захариев ще се представи с „Литературни блени“.

Ще бъдат издадени и нови книги на Васил Попов — „Зеленият тръбач“, Иван Мартинов — „Цветове на надеждата“, Радослав Михайлов — „Цената на любовта“, Георги Марковски — „По мокрите улици“.

Млади приятели на съветската литература и изкуство

Изминаха 12 години от създаването на Клуба за интернационална дружба „Валентин Терешкова“ при училище „Сакелариевич“ — Свищов.

През тези години се състояха десетки срещи със съветски и чуждестранни специалисти, бяха изпратени стотици поздравителни телеграми, мартички и новогодишни картички до многобройните задгранични приятели.

С особено желание пионерите се запознават с произведенията на съветската литература и изкуство. Идеята да се обособи секция „Млади приятели на съветската литература и изкуство“ се роди преди 4 години. На помощ ни дойдоха съветските пионери, близки на писатели и поети. Получихме материали за героико-комунит, татарския поет Муса Джалил — лауреат на Ленинската награда. Разучихме стихове, песни, подготвихме рецитал. На тържествената вечер видяхме и филм, посветен на поета. Възхитихме се

зи форма на безкасови плащания. Форма с такива големи, но за съжаление още недооценени предимства. Всеки гражданин при откриването и поддържането на текуща сметка може да се избави от неприятното висене на „опашки“ за плащане всеки месец на електроенергията, за плащане всяко тримесечие на телефонните такси, за плащане на таксите за радиоприемници, телевизори, радиоточки, на данъците и таксите към народните съвети. И то напълно безплатни услуги. При това за всяка операция, за всяко заверяване на сметката му ДСК уведомява гражданина и му изпраща съответния документ. А и лихвата е като на работническите влогове.

Въпреки че повече от годин на се води разяснителна работа (представители на ДСК по сещават редица „опашки“ и там връчват съответни листовки на губещите времето си), все още скептиците са много. Те дълбокомислено поклашат глави и всяват смут в душите и на други, че не може то съвсем без нищо да е. А услугите на ДСК наистина са безплатни. Истината е, че държавата, нашата социалистическа държава търси ефекта от това мероприятие другаде — в създаването условия на трудещите се да пестят времето си, защото тази обществена производителност на труда, която непрекъснато трябва да повишаваме, за да наравтав доходите, с да ни дава благосъстоянието, с думи не се постига. Нужни са дела!

Какво все пак е положението с текущите сметки? Независимо от разгласата и от допълнително въведеното от декември облекчение — формалностите по откриването на текущата сметка да се уреждат в самото предприятие, без да става нужда кандидатите да ходят до ДСК, за една година в окръга са разкрили едва 2382 сметки. И твърде поазателно е, че в окръжния град има всичко 460 текущи сметки, когато в малките градове като Златарица се наброяват 133, в Стражица — 162, а в Полски Тръмбеш — 256 текущи сметки. Очевидно, има какво да правят още и другарите от ДСК, и ръководствата на предприятията и учрежденията, които са заинтересовани техните служители и работници да бъдат избавени от грижи за различни плащания, от грижи за едни или други услуги. Подобно на откритите девет представителства на спестовна каса в по-големите предприятия, които са голямо облекчение за работници и служители, трябва да се реши въпросът с текущите сметки.

Засега не от нас въпроси са само една малка част от големия проблем

ЗА ОБЩЕСТВЕННОТО ОБСЛУЖВАНЕ.

В изпълнение на Декемврийската програма е направено и продължава да се прави твърде много. Никой не може да отрече усилията на редица организации, предприятия и институти. В същото време обаче ние не можем да си затваряме очите, че някъде стъпките са твърде плахи, темпото е крайно незадоволително. Друг е въпросът, че за нашето по-пълно, по-бързо и качествено обслужване понякога се иска нещо и от самите нас. И ние трябва да го дадем, за да не отиват напразно направените усилия от институти и организации, от цялото наше общество.

Найден МИЧКОВ

Писма до редакцията

Кой ще постави антената?

В Самоводене най-после бе се определено помещение, където да се извършва поправка на телевизорите. Задоволството на жителите на селото беше голямо. Но нашата радост бе за кратко. Нямаше кой да постави антена на помещението. Общинският на роден съвет и телевизионната база във Велико Търново взеха имно си прехвърляха вината. От това страдаха ние. Някои това и чакаха — взеха помещението за склад. Мина доста време, докато се наме-

ри друго. И пак възникнаха старите проблеми.

Стефан ГАЖАЛОВ

Б. Р. По повод писмото на другаря Гажалов получихме отговор от СП „Телевизионни и радиосервиси“ — клон Велико Търново: „Антената е поставена. Новият приемател пункт работи нормално“ — това е съдържанието на писмото. Ни една дума за извинение пред жителите на Самоводене — за това, че толкова дълго е продължил спорът кой да постави антена на сградата, където трябва да се извърши ремонтът на телевизорите.

Пенка ВАСИЛЕВА

Докога улиците ще тънат в мрак?

„Работничка съм в плетачния цех на Комбината за услуги в Горна Оряховица. На лага се понякога да отивам рано на работа, а вечер да се връщам късно. Много е не приятно за мен и моите другарки, когато улиците, които са безлюдни, тънат в мрак. А такива са „Цар Освободител“, „Димитър Лазаров“,

„Отец Паисий“ — все в центъра на Горна Оряховица. Много пъти сме се оплаквали, но резултат — никакъв. Няма ли кой да накара съответните органи, които трябва да се грижат за уличното осветление, да изпълняват съвестно задълженията си?“

Пенка ВАСИЛЕВА

Бедите ни следват една след друга

Пиша от името на моите съквартирanci. От известно време стъпалата на нашата улица „Колой Фичето“ започнаха да се събарят. Но това сякаш не прави впечатление на никого. А откук минават много чуждестранни туристи, гости на Велико Търново.

Имаше дървено парапетче. И то се събори. Никой не се погрижи да го възстанови. А как ще се движим по улицата, ако зимата стане тежка.

Но бедите ни следват една след друга. Изгоря крушката на уличната лампа. И дълго време вече няма кой да я подмени. Обществената тоалетна наблизо е замърсена.

И всичко това в центъра, пред очите на градския народен съвет. Нима не се виждат тези петна в най-стария квартал на Велико Търново?

М. Сп. МАНОЛОВ

Незабравима среща

Седмоласниците от училище „Бачо Киро“ — Велико Търново, имаха среща с героя на социалистическия труд Иван Ненов. Той разказа за своя упорит труд, през който е постигнал това голямо звание. Пожела ни да бъдем честни, напредни и във всичко, да не се предаваме пред трудностите, да не се отчайваме при неуспех.

Венета ВАНТЕВА

От няколко години към образцово народно читалище „Искра“ във Велико Търново съществува детска балетна школа. Малките балерини старателно усвояват трудното изкуство на танца.

Снимка: ПЕНКО ДОНКОВ

ТЕМПОВЕ, КАЧЕСТВО И ПРОГРЕС В ХИМИЯТА

Нови мощности в строя ● Добри резултати и в растителната защита
● През тази година — химически стоки за 1,5 милиарда лева

В сравнение с повечето промишлени отрасли днес техническият прогрес в областта на химическата индустрия и темповете на развитието й са може би най-очебидни.

По данни на ООН през 1961—1970 г. средногодишният прираст на цялата промишлена продукция в света е бил 6,7 на сто, а на химическите изделия — 9,4 на сто. Още по-високи са тези показатели в страните от социалистическия блок — съответно 8,7 и 11,7 на сто. В Съветския съюз през същото десетилетие средногодишният прираст в химическата промишленост е бил 13,3 на сто. При това трябва да се отбележи, че тези темпове са запазени и сега, а ще бъдат поддържани и през следващите 15—20 години.

Според прогнозите на Министерството на химическата промишленост на СССР за периода до 1990 година е установена необходимостта от преумножаване развитието на този отрасъл с 1,5—1,7 пъти по-високо в сравнение с прираста на цялата промишлена продукция.

Същата тенденция сочат и прогнозите в другите страни членки на СИВ.

Според мнението на министъра на химическата промишленост на СССР Леонид Косенков, такива темпове ще дадат възможност на братските страни да достигнат такова ниво на химическата индустрия, което ще осигури осъществяването на комплексна химизация на народното стопанство, и за високи темпове в развитието на химическата индустрия.

Как се решава в СССР тази задача през текущата девета петилетка?

За развитието на химическата промишленост се насочват големи капиталовложения. При това повече от 70 на сто от тях са предназначени за разширяване и реконструкция на съществуващите предприятия. Главното направление в техническото превъзвисяване е създаването на агрегати с голяма единична мощност, осигуряващи значително увеличаване на производителността на труда и огромна икономия на материални разходи и труд.

Днес в СССР производство-

то на високооктанови бензини е повече от 70 на сто, а на дизелови горива — индустриално съдържание — почти 100 на сто. Осъществени са редица мерки, които доведоха до възможност производството на висококонцентрирани и сложни торове да достигне до 70 на сто от общия обем на продукцията, а съдържанието на хранителни вещества в тях да се увеличи до 34,2 на сто. По добри са физико-химическите свойства и е организирано производството на таблетирани торове, съдържащи до 70 на сто хранителни вещества. Като универсално, високо ефективно средство от този вид, пригодно за всички селскостопански култури, може да бъде посочен карбоамофосът, който приблизително в равни дози съдържа азот, фосфор и калий. Трябва да се отбележи, че през 1973 година Съветският съюз достигна САЩ по производство на минерални торове и от тази година е на пър-

во място в света.

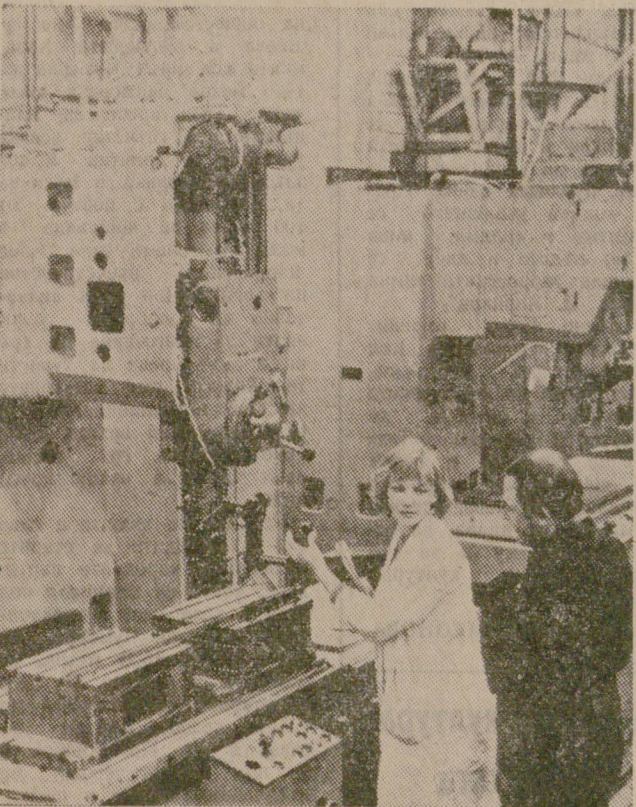
Добри резултати показаха и новите средства за растителна защита, чието общо производство през 1974 година достигна почти 400 хиляди тона: нефтилкарбонат за плодови и зеленчукови култури, трихлорол — 5 за борба със зимувалите вредители фентиурам — комбиниран препарат за обеззаразяване на семената на памука, лена и цвеклото, градински варена смола с биологически активни добавки, помагачи за заздравяването на повредените дървета и други.

Големи са задачите, поставени пред съветската химическа индустрия за повишаването на материалното и културното равнище на населението. Докато през 1970 година бяха произведени химически стоки за народно потребление на стойност 800 милиона рубли, през 1975 година те трябва да достигнат на сума приблизително един и половина милиарда рубли.

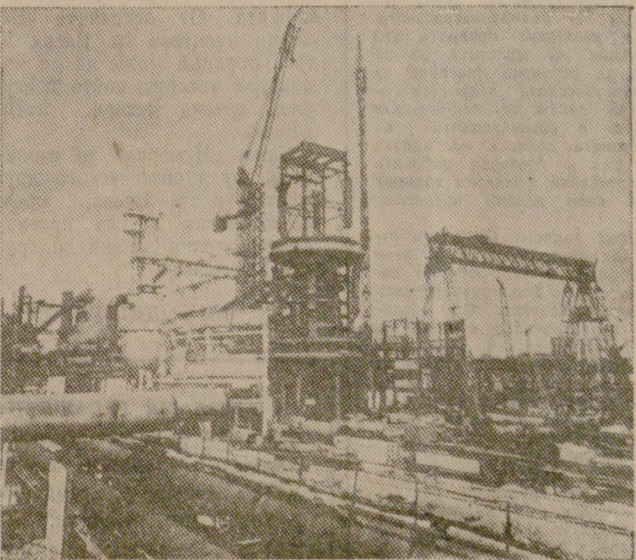
Юрий КАНИН
АПН — София-прес

В детско-юношеската гимнастическа школа на Первомайския район на столицата учат над 500 момчета и момичета. В процеса на занятия се използват различни технически средства, включително киноапаратура и видеомагнитофони.

МОСКВА. Заводът за кородинарно-разточни стругове изнася продукцията си в 50 страни на света, между които и България.

В Карагандинския металургичен комбинат се строи една от най-големите в света доменни пещи с обем 3200 куб. м.

Камъкът тежи на мястото си

Зимният ден превалише, когато в канцеларията на ТКЗС в Карансен влезе дребничък, на пръв поглед свит човек.

— Хайде бе, момче, къде се губиш — прогърмя гласът на председателя Тодор Самуилов. — Как работи ли?

— Намериха ми я сесидите, нали съм по техниката — усмихна се човекът.

Така се запознахме с Любен Станчев Панов, най-добрият механизатор на Карансенското стопанство, окръжен първенец в есенната кампания. Или както го пише в справката — с трактор ДТ-54 до 20 октомври миналата година е извършил предсентбена подготвка на 8540 дка. Подхвърля ме му за това, а той отговаря:

— Нямаме друг начин. От няколко години стопанското ръководство — ме награждава за добра работа. Тази есен ме назначиха за отговорник по качеството на предсентбената подготовка. Какво да се прави — няма да се изложим!

Възможност изборът не е бил случаен. Панов е дългогодишен механизатор — дисциплиниран, трудолюбив.

Техниката го привлича още от младежките години. Започнал като прикачка, след ка зармат се заръчва отново в стопанството и сяда на трактора. От 1968 г. работи с ДТ-54, има квалификация на тракторист-машинист II клас и поддържа машината си в изнати облагова.

— Имаме добре уреден бригаден стан. Всичко е под ръка — коващница, оксимех, електроген. Вземеш ли за всяко нещо да търсиш механика, по-добре си потърси друга работа — казва Панов.

Думите му не са казали напразно. На 44 т гориво машината му върви направо за основен ремонт, без среден. Миналата година е икономисал над 6000 л гориво-смазоч

ни материали. А когато ремонтирали трактора му, сам отишъл в завода, лично да го получи, на място да види дали всичко е както трябва.

Това са накратко най-характерните факти от трудовата биография на механизатора Любен Панов. С тях той ни запозна спокойно, без превзетост, без издишана скромност. Когато казваме: „Обичам професията си и докато съм жив няма да се откажа от нея!“, чувстваваме че това не е само фраза, не е декларация. Това е негово вътрешно убеждение, нещо неделимо от него. Защото той говорише с еднакво увлечение и за особеностите на своя трактор, и за проблемите, свързани с труда на механизатора, за ориентацията на младите към тази професия, за това, че е най-шестия, когато погледне лъскавия гръб на обрания черен земя и усети дъха на прясно изорана земя. И като че ли всеки път отново изживяване радостта от цялостното съчетаване на личните си с обществените интереси.

Емилия ГУГОВА

Черната сянка на Комбината

Безизходно ли е положението ● Отпадните води носят ценна суровина ● Зелен пояс край Горна Оряховица?

Обадиха се тревожно: „Летящото на Горна Оряховица е изложено на бедствие. По вина на Захарния комбинат са залети големи площи с вода, пострадали са складове и други постройки. Наложителна е намесата на Инспекцията по опазване на природната среда!“

Отново изкачвам височината на сгуротвалните полета на Захарния комбинат. Двете тръби на ТЕЦ изливаха мътините си води със сгурия от парова централа в препълненото блато, тъмните вълни на което лижеха първата на около вртната подпорна стена.

— Още няколко дни и водата ще скъса стената — обяснява пазачът и тревожно поглежда към летящото в подножието на височината.

Всяко денонощие комбинатът изхвърля повече от 1000 куб. метра вода, която носи около 100 т сгурия. За десетина години са напълнени три сгуротвални полета по 200 дка, като височината на оградата ги подпорна стена е близо десетина метра. Така са се събрали повече от 5—6 млн. куб. метра, а двете тръби продължават да излизат все нови и нови количества.

И комбинатът вече е в безизходно положение. Няма къде да се отпрати течащата сгурия, понеже полетата са препълнени. Направените постъпки за нови площи са безрезультатни. Наистина, някъде сгурията се използва успешно като суровина за направа на блоците за строителство на временни постройки и междинни стени, но тук тя се трупна на планини!

Ръководството на комбината решило временно да отпрати течащата сгурия към блатото до летящото. Ударът на сгурията се оказал обаче така силен, че застоялата вода вмести по канали се отпращала към складовите и помещениите и залила всичко. И водите потекли отново към препълнените сгуротвални полета...

Впрочем блатото, за което вече стана дума, също е показателно за отношението към природната среда. Някога дъното му било карьера за пръст на завод „Мизия“.

От там е вземана земя и за изграждане на подпорните стени на сгуротвалните полета. Но изоставената карьера, вместо да се подравни и покрие с хумусен слой, за да се върне във фонда на обработваемата земя, се превърнала в тресавище от подпочвените води, издигащи от сгуротвалните полета. И край самото летящо се появява блато, обрасло с тръстика и папур, с мирис

на застояла вода.

От височината наблюдавахме работата на багерите и камионите, които разнасяха крайното сгуротвално поле за разширение на летящото. „По лето беше пресушено още през лятото, но неведнъж при силен вятър сгурията се надигаше като ураган и закриваше всичко. Летците търсеха спасителна писта сред черния облак, а селскостопанската авиация — обяснява инж. Несторов — при такъв вятър с дни не излита.“

Машините дълбаеха дебелите слоеве от 6 м пласт и го настилаха в опразненото корито на р. Янтра.

— Този пласт е нашето бедствие — обяснява директорът на комбината. — Замърсява въздуха, водата и няма къде да го отпращам...

Но единствената беда не е само в потока от сгурия. В друго езеро от 250 дка, запълнено догоре, се стича сатуралната кал. През лятото водата от това езеро се бе „дръпнала“ и нединият му край беззвучно с царевича, метла и други растения. Те избуяха като го оставяше...

— Как няма да „полудее“ тази царевича — обяснява зачет — когато калта, която тече от комбината, е каймакът на полето...

И наистина, какво би могло, ако тръбите вместо в това мрачно езеро отведяха съдържанието си по блоковете на близките стопанства...

Третият поток от отпадните води, идващи от комбината, е чернокафав и мътен, почти река. Той идва от спиратата фабрика под названието „Шлеппа“ и тече в Янтра. По данни на нашата лаборатория във всеки литър има по 10 г сухо органично вещество, което ще рече, че за 16 работни часа в реката се излива 60 т органично вещество, което замърсява водите. А ако се използва за храна на животните, би било резерв за нашето животновъдство.

Новаторството — всеобщо дело

В ДСО „Пътни строежи“ — управление В. Търново, 70 на сто от специалистите — с личен принос в техническия прогрес ● За една година над 134 000 лв. икономически ефект от внедрени рационализации ● Разглеждането на предложението — „ясно“ място в работата на ТИС

Производствената дейност на ДСО „Пътни строежи“ — управление Велико Търново, се разпростира на територията на 5 окръга: Великотърновски, Габровски, Ловешки, Търновски и Плевенски. Няколкостотин строители изграждат нови и реконструират съществуващите пътни артерии, дават своя дял за подобряване на автотранспортната междуселищна и международна връзка. И макар че обектите са пръснати на голямо разстояние един от друг, макар че цялостно събиране на производствения персонал е практически невъзможно, стремежът на ръководството на управлението да дава „земена“ улица на техническия прогрес намира последователи навсякъде. Особено много спомогнаха в това отношение проведените през миналата година срещи на административно-техническо съвещание, на които бяха отчетени резултатите от рационализаторската дейност, бяха изградени отличията се творци на техническия прогрес и бяха разяснени основни нормативните документи, регламентиращи участието в рационализаторското движение. Освен това в тематичните планове намират отражение теми, свързани с непосредствената работа на обектите, които повишават творческата активност на специалистите. Определен дял за по-широко разгръщане на рационализаторската дейност и за нейното масовизиране през миналата година има и начал

никът на отдел „Технически прогрес и рационализации“ инж. Иван Кожухаров. Той полага много усилия за пълното комплектуване на документацията, съпровождащи всяко предложение, за по-скорошното му разглеждане в ТИС, за своевременното му осъществяване. В резултат на всичко това броят на специалистите с личен принос в техническия прогрес расте. Миналата година със собствени предложения или като членове на авторски колективи се извиха 33 творци (с висше или средно-техническо образование), т. е. 70 на сто от работещите към управлението специалисти.

Работено е по всички теми от плана и по редица нови, възникнали в процеса на работата. Постъпили са 27 предложения, от които 9 са вече приети, а разглеждането и възможното приемане на още 6, подадени в края на годината, е предстоило. В практиката са внедрени общо 8 рационализаторски предложения с годишен икономически ефект над 134 000 лв. при план 133 000 лв., срещу постигнат икономически ефект през 1973 г. от 38 000 лева. Изчисляването на ефекта и отчитането за фонд „Рационализации и изобретения“ и за авторски възнаграждения се правят своевременно въз основа на счетоводните и техническите ревизии, изработвани от съответните специалисти към управлението.

От рационализациите особено внимание заслужава изменението на трасето на обект Камбурово—Омуртаг, с което пътят се скъсява със 700 м и от икономите на материали и труд се достигна планов ефект от 106 000 лв. По-голяма част от него вече е реализирана. Автор на предложението е техническият ръководител на обекта Борис Капукаранов.

В резултат на предложението на инж. Димитър Димитров, инж. Димитър Здравков и инж. Пеню Александров горната част на отвора на надлеза „Трудов фронт“ край В. Търново ще се намали значително. Ще се икономиса материал, ще се облекчи изработката и монтажът на главните греди. Икономическият ефект ще достигне до 25 000 лв.

Използването на съществуващата подпорна стена на обект връзка на гр. Ловеч с ГП—4 направи неужно строителството на нови подпорни стени. Внедреното предложение, дело на инж. Владимир Вълев, донесе икономия от 43 180 лева.

Значителен ефект — 10 180 лева — е реализиран и от промяната на конструкцията на сводов водосток на обект Габрово—Селлево. Автори на предложението са Иван Гончев, Пеню Пенков и Маргарита Димитрова.

Наред с постиженията в развитието и масовизирането на рационализаторското движение, като „ясно“ място в дейността на ТИС (технико-икономически съвет) при управлението се явява невъзможността своевременно да разглеждат и внедряват предложенията. Налага се по-голямата част от тях (които обхващат промяна на проекта), да бъдат изпращани за разглеждане в съответния проектантски институт, а след това в Инвеститорската дирекция към Главно управление на пътищата. Тези институти проявяват известна мудаост — техните отговор често се чака с месеци. В резултат на това сроковете за разглеждане не се спазват, забавя се и ходът на подготвителните работи по внедряването на приетите предложения. Време е по този въпрос ръководството на ДСО „Пътни строежи“ да окаже необходимата помощ на управлението, за да се създадат условия за още по-добро развитие на рационализаторската дейност.

Сава ПОПОВ

Антон ТРУФЕВ

ДР. ГРИША ФИЛИПОВ ПОСЕТИ ХК „СВИЛОЗА“

● От 1 стр.

ция комунистическа. А това е немислимо без най-широко приложение на съветския опит, на съветския стил и метод на работа, които ни дават възможност най-пълно да овладяваме и ползуваме предимствата на съвременна

та научно-техническа революция.

Другарят Филипков изрази увереност, че колективът на химическия комбинат „Свилоза“, който успешно направи първата стъпка в усвояване на мощностите, с чест ще изпълни задачите през 1975 година и в дните пред XI конгрес на Партията.

Следобед др. Гриша Филипов има среща с партийното и държавното ръководство на град Павликени и района. Приемат секретар на ГК на БКП Стефан Христов го запознава с хода на изпълнението на задачите през 1975 г.

Иван КОЛЕВ

Дописниците

съобщават:

ГОРНА ОРЯХОВИЦА

Колективът на автостопанство „Пътнически превози“ през миналата година завоюва юбилейното звание на Окръжния народен съвет и Окръжния съвет на БПС за постигнати високи успехи в социалистическо съревнование.

Годишният насрещен план за обема в приходи е изпълнен със седем дни предсрочно, като допълнително се реализира над 50 000 лв. приходи. Това предсрочно изпълнение бе постигнато при висока рентабилност на превозите и икономия на материални разходи в размер на 77 000 лв.

През тази година колективът на автостопанството ще воюва за предсрочно изпълнение на петилетния план.

Росица ЕВТИМОВА

ВЕЛИКО ТЪРНОВО

В магазините на търговското предприятие „Нармаг“ сега се извършва подготовка за въвеждане на новата система за продажба на готови облекла. Търговските работници се запознават с новите изисквания, за да могат пълно и точно да задоволяват желанията на клиентите.

Големи усилия за задоволяване потребителското търсене още в първите дни на новата година положили и работниците от сектор „Хранителни стоки“. На пазара вече има стоки от първа необходимост, а сега се вземат мерки за отстраняване на допуснатите пропуски в снабдяването с някои хранителни стоки.

Маргарита МАРКОВА

СЪДБАТА НА ТАНЯ БЕШЕВА

В бр. 4 на в. „Борба“ поместихме откъс от документалния поглед за героичната смърт на д-р Бешев. Според повестта, семейство Бешев загина по време на пожар, наскоро получихме материали от Съветския съюз, от които става ясно, че дъщерята на д-р Бешев — Тания, като по чудо е била спасена. Тук поместяваме сведения от нейния съпруг, съветския гражданин инж. С. В. Николаев.

Запалвайки къщата, където живеели Бешев, фашистите унищожиха семейството на революционера и партийния клуб на долния етаж с цялото му имущество и документация. Но не рядко силните духом комунисти и комсомолци са „възкръснали“ от мъртвите. Така става и с Тания, дъщерята на д-р Бешев.

Партийните другари, на които било поръчано да погребат останките от семейство Бешев, като дошли в мортата открили, че тялото на Тания — с обгорели крака, със съсирени кръв и обезобразено лице, е още топло. Те я отнесли и настанили тайно в болница, при верен приятел на баща ѝ.

След няколко дни, когато дошла в съзнание, Тания попитала къде е, какво се е случило с нея и родителите ѝ и отново изпаднала в безсъзнание. Когато фашистите подушили, че дъщерята на д-р Бешев е жива, се помъчили всячески да я открият и унищожат. Но близки другари на баща ѝ я изпратили негледно в Берлин, където по това време бил още популярен „Рот-фронт“.

През 1930 г. Тания заминава негледно в Съветския съюз. Българската секция на Изпълкома на Коминтерна по-точно Васил Коларов, който познавал добре Пеню Бешев — бащата на Тания и трагедията на семейството, я изпраща да се учи в Първи московски медицински институт. Тя го завършва през 1935 г. и като отлична студентка е оставена в института за аспирантка по съдебна медицина.

През време на учението си Тания живее в Студентската комуна на „Строминка“. През 1936 г. тя се омъжва и има три деца. След завършване на аспирантурата ѝ предложени да замине за Крим в качеството си на съдебен експерт, но поради авария в строителството на метрото мъжът ѝ бил прикован за дълго време на легло. Това застава Тания да работи като лекар в поликлиниката на Метрострой в Черкизово, където по то ва време живеел семейството ѝ. Наследила професията на баща си, Тания си извоюва сред лекарите име на добър диагностик.

По време на Отечествената война 1941—1945 г. тя е капитан от военно-медицинската служба.

След войната Тания работи заедно с мъжа си на строежа на Сухопутските тунели в качеството на завеждащ

чева) тя не намерила. Годините на борба и страдание оказали своето влияние. На 17 май 1961 г., на 51 години, Тания починала като ординатор в болницата.

Децата на Тания Бешева, които можем да наречем „кълнове от пепелта“, са достойни за своята майка. Синът Никола е в управлението на Черноморския флот в Одеса и работи като инженер. По-голямата дъщеря Лия е ръководител на група в Конструкторския отдел на Бахметпроект. Малката дъщеря Тома също живее в Баку и работи като научен сътрудник в Научно-изследователския институт на Морския флот.

Първата искра на народното образование

По случай 140 години от откриването на първото българско светско училище

Времето отбеляза 140 години от онова януарско утро на 1835 година, когато в Габрово става откриването на първото българско светско училище.

Идеята за създаването на това училище се ражда три години по-рано. Васил Априлов, който от 1809 година се е установил в Одеса, вече е прочел книгата на Юлиан Бевелан — „Николаите и

сегашните българи“ и е станал пламенен апостол на българското национално дело, неуморим борец за българска просвета и култура. Решил да работи за просветното издигане на поробените си братя, подпомогнат от Николай Палаузов, Априлов открива подписка за събиране на доброволни помощи за построяване, обзавеждане и издръжка на българско училище в родния си град. „С добра воля и непринуждено — пише той — мы, Николай Палаузов и Василий Евстафьев Априлов решим се да съдействуваме да се учреди учебно училище в отечеството ни Габрово за тамошните деца... Одеса, на 20 декември месеца на 1832 година...“

В Габровското училище се раждат новите насоки в народното образование. Вместо дотогавашните килийни училища, в които се учил църковно-славянски език с помощта на Наумистицата и Псалтири, в училището на Априлов се преподава на говорим български език, изучава се четене, писане, аритметика, история, география. Обучението е напълно безплатно. Априлов строго нарежда на епитропите (училищните настоятели) да не вземат „нищо пара“ от учениците, стекли се тук от всички краища на страната. „Школата е обща и открай светът ако дойде, нека се учи!“

Училището на Априлов осъществява мечтата на Паисий Хилендарски българите да имат училища „като мостковете“, в които децата да получават „книжна мъдрост“. В основата на обучението, заложила и учебният план на д-р Петър Берон — „децата да усвояват полезни знания“ по взаимната метода.

През първата година в Габровското училище се обучават около 70 ученици. Първи учителят и организатор на учебната работа е един от видните наши книжовници по онова време — Неофит Рилски. По-късно тук влизат своите знания и опит известните български учители Райко Каролов, Цани Гинчев, Иван Юзевлев, Тригор Пърличев, Трайко Китанчев и много други.

Между 1857 и 1860 година курсът в училището става десетгодишен, програмата се разширява с нови предмети и в края на годината се въвежда публичен изпит. През 1873 година училището се премества в голяма нова сграда, където и днес се помещава габровската гимназия „В. Е. Априлов“.

С пълно право първият български историограф Константин Иречек отбелязва, че историята на българското възрождение е история на българското училище. Този процес определя и огромното значение на Габровското училище за възрожденето на българския народ, за освобождаването му и за по-нататъшното му културно развитие.

Малина КАРАСИМЕОНОВА

За висока култура в работата на адвокатурата

На тази основна повела е позитивна цялостната дейност на юридическите консултации в окръга. Да се постигне максимално време на трудовите хора, при влизане в съдопроизводството, да се повишава правната квалификация на юристите, да се повиши за стриктно съзнание на социалистическата законност — това са някои от най-важните пунктове в организацията на ежедневната дейност на адвокатите. Как е протекла работата през изтеклата юбилейна година? Какви нови задачи предявява 1973?

На тия въпроси бе даден отговор на състояло се в недела окръжно отчетно-изборно събрание на Великогърновската адвокатска колегия. По раздадената предварително отчетен доклад на адвокатския съвет стана ясна продължителна, интересна творческа разискованна. Висока оценка за работата на великотърновските представители даде председателът на Министерството на правосъдието Велчо Георгиев.

Потърсени бяха нови пътища и форми за ефективна превантивна работа, за настъпателна пропагандистка дейност при разясняване и поствароване в живота правната политика на Партията и държавата. За да намери и адвокатите своето място във всеобщия подем в преклонената 1975 година.

Избран бе нов съвет, а за председател бе преизбран Иван Кисев.

Александър ТОШЕВ

ФИЗКУЛТУРА, СПОРТ, ТУРИЗЪМ

Под шефството на в. „Борба“ и ГНС —

Велико Търново — осми републикански

крос „Ивайло“

ВЕЛИКОТЪРНОВСКИЯТ ОКРЪЖЕН ОТБОР — С АМБИЦИИ ЗА СПЕЧЕЛВАНЕ НА КУПАТА

Тази година едно ново признание ще даде още по-голяма популярност на осмото поредно издание на кроса „Ивайло“.

Както сподели председателят на Организационния комитет Иван Генджов, председател на градския на роден съвет, Европейската асоциация по лека атлетика е записала в своя спортен календар за 1975 година и кроса „Ивайло“. По този начин това хубаво състезание, зародило се на верикотърновска земя, след като стана интересна републиканска проява, сега вече прерасна и в крупна международна проява.

Как се готвят за неделното изпитание представителите на Великогърновски окръг?

И тази година традицията няма да бъде нарушена — окръгът ще се представи със соборен състав. В основата му са състезатели и състезателки от „Етър“ (ВТ) и „Локомотив“ (ГО), като са представени и дружествата в Свищов, Павликени и Стражица. Подготовката на отбора е поверена на заслужилите треньори Димитър Димитров (ГО) и Иван Минчев (ВТ).

От 2 януари нашите лекоатлети и лекоатлетки започнаха подготовката си в лагерни условия на Дряновския манастир. На разположение на треньорите са тридесет спортисти. Организаторната задача по кросовото трасе на Света гора проверка показа, че дните на подготовката са използвани пълноценно за повишаване на издръжливостта, за укрепване на вярата в собствените

сили.

По думите на методистката по лека атлетика в ОС на БСФС, майсторката на спорта по лека атлетика Мария Гринчарова, можем да очакваме, че тази година ще се представим много добре. Ще разчитаме особено на представителите от младата юношеска възраст, където имаме надеждни състезатели, както и на отборното подреждане на 4 км мъже, в които дистанцията се стартира и кмс Петър Колев.

В останалите дисциплини също са потърсени равностойни състезатели и състезателки като предварителните разчети сочат реални претенции за място в челната десетка.

Амбицията на нашия състав е да си възвърне ценния трофей — купата „Ивайло“, която бе наше придобиване през 1973 година.

Но... какво ли мислят миналогодишните комплексни първенци — лекоатлетите и лекоатлетките от Габрово?

Александър ГЕОРГИЕВ

„Етър“ започна подготовката за футболния сезон

Завърши зимната почивка на футболните отбори „Етър“. Те бяха събрани на 6 януари във Велико Търново и започнаха подготовката за новия сезон под ръководството на старши треньора Илия Илиев и треньора Коло Кръстев.

На представянето през първата половина на шампионата и на задачите през настоящата футболна пролет бе посетена специалната среща с футболните отбори, устроена от бюрото на секцията по футбол и дружественото ръководство.

Анализ на някои от основните неща, както и персонална оценка на отделните футболсти и звена в отбора направиха в своя доклад председателят на дружество „Етър“ Йордан Пенчев. Особено интересен, учасващ в състава през миналата есен, се изказаха по личното си представяне по причините от организационен и спортно-технически характер, довели до крайно несполучливия резултат.

Направени бяха интересни предложения. Отношение към представянето на отбора и предстоящите задачи взе председателят на футболната секция Стефан Тодоров, секретар на ГК на БКП.

Съгласно утвърдения план, на 10 януари футболният отбор замина на лагер във Вонеша вода. Там „Етър“ ще води подготовка до 22 г. м.

(Соб. инф.)

Телекс 066570

Ползвайте телекса на редакцията на вестник „Борба“!

Редакцията замолва ръководители на предприятия и учреждения, секретари на партийни организации, председатели на профкомитети и комсомолски ръководители, своите сътрудници да пращат съобщения, информации и отправят запитвания чрез телекса на редакцията.

Желателно е предаването да става на кирилица.

Телекс 066570 е на вашите услуги.

Тотю ДЮЛГЕРОВ

АДРЕС НА РЕДАКЦИЯТА: Велико Търново, ул. „Васил Левски“ 9. Телефони: главен редактор — 2-04-38 зам.-главен редактор — 2-05-26, секретариат „Хумор и сатира“ — 2-17-12, отдели „Партиен живот“ — 2-40-22 „Пропаганда“ — 2-41-50, „Икономически“ — 2-05-27, „Селскостопански“ — 2-38-31, „Технически прогрес“ — 2-17-79, „Култура и изкуство“ — 2-03-08, счетоводство — 2-40-14, канцелария — 2-04-59, коментори и дежурен редактор — 2-26-79. Телекс 066570, сметка в ДСК — В. Търново 185 5570 ИНДЕКС 21 301

Окръжната изложба по художествена фотография предизвика голям интерес сред многобройните посетители.

Снимка: Иван ДИМИТРОВ

На международни теми

Аспекти на енергийната криза

До неотдавна на световния пазар имаше достатъчно петрол. Той беше евтин и намираще приложение буквално навсякъде. Петролните морета изглеждаха неизчерпаеми и вечни. Но изведнъж започнаха да пресъхват.

През 1972 година от товагвашия американски министър на търговията П. Питерсън се излъгна едно доста показателно признание. Той заяви, че през цялата си история САЩ са разплагали своите енергийни ресурси, както пиян моряк пиле при печените пари. В една или друга степен това сравнение се отнася и за редица индустриални капиталистически страни.

Преминаването към петрола, като основен енергиен източник, носеше стихийен и анархичен характер, защото този естествен и обективен процес изкуствено се форсираше от жестока конкурентна борба за максимални печалби. Напрасно асоциации на не собствените на клане повзгледни минни призоваваха правителствата на своите страни да ограничат, макар и локално, внедряването на нефтогазовото топливо. Петролните корпорации винаги вземаха връх. В резултат на това мините се закриваха, добивът на въглища спадаше, а хищническото изсмукване на нефт растеше.

Несмущавани от нищо, петролните корпорации изчерпаха подземните запаси на собствените си страни и обвърнаха поглед към чуждите източници. Съвременно, развиващите се страни, които се оказаха владетели на петролните богатства, не бяха в състояние да оценят истинската им стойност. Започнаха „златни“ години. Петролът течеше като река. Печалбите растяха и се умножаваха.

И ето случи се това, което наричат кризисна ситуация. Арабските страни, един от основните износители на петрол, безпокоени от изостряния се близкостичен конфликт и избухването на войната през октомври 1973 година, временно намаляха до бива на петрол и обявиха бойкот на редица капиталистически държави.

Ефективността на „петролното оръжие“ надминава всяка очаквания. Просто за седмици се разбра колко голяма е зависимостта на Западна Европа, Япония и дори на САЩ от естияния арабски петрол. Цените започнаха

бавно да растат. Процесът се оказа необратим. Арабските страни въстановиха личността на своите достъпни от ерата на естияния арабски петрол остана в миналото. „Петролният кран“, познат от арабските държави, изигра само ролята на лето налет. Самият „извън“ беше неизбежен — изтрупали се бяха многобройни причини.

Налагаше се коренно да се променят експлоататорските отношения, свързани с достъпите на петрол с корпорациите. Това произтичащо от политическия крах на колониалната система и рано или късно трябва да доведе до „деколонизация“ на петрола. Днес този процес е свършен факт и в него се крие дълбоката причина за енергийната криза.

Ако надникнем в лабиринта на „корпорационните тайни“, където се разпокрят собствените на „големия петрол“, ще видим, че през февруари 1974 година в САЩ ежедневно са постъпвали около 13 милиона варела петрол, но до нефтопреработвателните предприятия са достигнали 2 милиона варела, по-малко. Надага се изведнъж: якому е било изгодно ежедневно да задържа 2 милиона варела „дефицитен“ петрол, за да увеличи търсенето му.

Важно е да се отбележи, че последствията, предизвикани от енергийната криза, не са конюнктурни, бързо преминаващи явления. Това са събития с голямо историческо значение, засягащи всички сфери на икономиката, политиката и социалните отношения.

Но защо енергийната криза не засегна социалистическите страни? Като най-добро потвърждение, че в основата на днешната енергийна криза лежат социални и политически причини, може да служи фактът, че социалистическият лагер практически не се сблъска с нея. И работата, разбира се, не е в това, че у нас нефт и други енергийни суровини има пове

че, отколкото другите — отбелязва министърът на външните работи на СССР Андрей Громико през април 1974 година през VI специална на сесия на Общото събрание на ООН посветена на суровините и икономическото развитие. Работата е в това, че те се използват по-рационално, въздух основата на научното планиране на народното стопанство. А това включва хармоничното използване на всички видове ресурси, в това число на нефта, въглищата, атомната енергия, както и преимушествата на Единната енергийна система, обхващаща страните-членки на СИВ. В СССР добивът на въглища непрекъснато расте. Същото се отнася и за другите енергийни източници. Ветко това позволява ежедневно да се изнасят над 100 милиона тона нефт и нефтопродукти. Така нуждите на социалистическите страни от петрол ще бъдат задоволени напълно.

Енергийната криза е проблем, който засяга цялото човечество. И не е все едно какви пътища ще бъдат избрани за нейното овладяване. Някои крайности тук би ха могли да предизвикат сериозни и необратими последиствия. Прекомерното увеличаване на издената енергия може да доведе до опасно прегряване на атмосферата и разтопяване на ледниците по полюсите. Следствие на това нивото на световния океан ще се покачи и залее територии, населявани от стотици милиони хора.

И все пак трезвният анализ убеждава, че човечеството е способно да се справи с енергийния глад. Наличните енергийни запаси са напълно достатъчни за планомерно задоволяване на текущите потребности. Но проблемът изисква подход, който да отчита интересите както на настоящите, така и на потомците на енергийни източници. В неговото решаване трябва да вземат участие всички заинтересовани страни.

Излизайки с инициатива по този повод, СССР обявя своята готовност да участва в обсъждането на въпроса за преодоляване на енергийната криза. В тази област е нагряда необходимостта от преустройство на установените международни отношения от утвърждаване на принципите на равноправното и взаимноизгодно сътрудничество.

Аркадий БУТЛИЦКИЙ „Спутник“ (СССР) — БТА

СЪОБЩЕНИЕ

Редакцията уведомява читателите и отговорниците на РЕП, че поради технически причини в. „Борба“ ще излезе утре, сряда — 15 януари, а следващият брой — във вторник — 21 януари.

ТЕЛЕВИЗИЯ

ВТОРНИК — 14 ЯНУАРИ

10.00 — По света и у нас; 10.25 — „Приятели на десетките ни дни“ — Ст. Ц. Даскалов — предаване за пионерите; 10.50 — Звездичка — сценарий от „Приятели“; 11.00 — „Престъпник със синия сапфир“ — игрален филм на ГДР; 12.15 — „Скалата“ — предаване за Гибралтар; 12.30 — Информационен дневник; 17.30 — Новини; 17.40 — „Между алфата и омегата на прогреса“ — публично предаване; 17.55 — „Потомъкът на априлци“ — предаване за пионерите; 18.10 — „Полша днес“ — тв журнал; 18.30 — Забавна програма; 18.50 — „Планета на мъжеството; 19.20 — „Около кръглата маса“ — публично предаване; 19.30 — „Лека нощ, деца; 20.00 — „Потомъкът на априлци“ — филм за деца; 20.25 — „Мъртвите остават млади“ — игрален филм на ГДР; 22.10 — Вечер, днес, утре; 22.30 — Гърция без парогон — „Пролог“ — публично предаване — I част; 22.50 — Новини; 23.05 — Пет национален преглед на оперното и балетното изкуство „Айла“ от Джузепе Верди — ТВС Пловдив.

СРЯДА — 15 ЯНУАРИ

10.00 — По света и у нас; 10.25 — „Четири часа пее“ — филм за деца; 11.30 — „Полша днес“ — тв журнал; 11.50 — „Ша стъпващ и един милион ша стъпващ“; 12.05 — Музика и танци на народното; 12.30 — Информационен дневник; 17.00 — Курс по немски език — 51-и урок; 17.30 — Новини; 17.40 — „Човекът и законът“ — „Рационализацията“; 18.20 — „Шийкот“ — сериен филм за деца — I серия; 18.50 — „Пътят на вихъри“ — сериен научнопопулярен филм; 19.25 — „Документален филм“; 19.45 — Рейклами; 19.50 — „Лека нощ, деца; 20.00 — По света и у нас; 20.25 — Хропица на времето; „Моето село“; 20.45 — „Евиеда“ — италиански игрален филм (IV епизод); 21.40 — Вечер, днес, утре; 22.00 — Гърция без парогон — „Епилог“ — публично предаване (II част); 22.15 — Поздравителен концерт на ДСО „Търговица на едро“; 22.35 — Новини.